**Horia Tabacu**
**RISIPIREA**

De ani de zile, o dată la şase luni, particip la comemorarea unui tînăr muzician, pe nume Horia Niculescu, oprit din ale sale la numai douăzeci şi cinci de ani. Aşa cum se obişnuieşte, mergem întîi la cimitir şi, după slujbă, la unul dintre restaurantele mari ale Bucureştiului, unde se stă pînă tîrziu. Nu

l-am cunoscut pe acest tînăr. Dar pentru că a fost vecin cu soția mea, am fost şi eu invitat, la început şi, de atunci, merg, aproape, de fiecare dată. În timpul slujbei mă impresionează destinul acestui om şi nu ştiu de ce, mă împunge gîndul că, în locul lui, puteam să fiu eu. La masă, în schimb, mă simt cu totul altfel. Prima dată nu cunoşteam pe nimeni şi eram destul de stingher. În mai puțin de o oră, însă, mă împrietenisem cu vecinii, povesteam, fiecare, întîmplări vesele, ne aprobam reciproc şi schimbam amabilități, ne pregăteam să traversăm o seară împreună şi să uităm de fața adevărată a lucrurilor. M-am simțit foarte bine atunci şi, peste şase luni, cînd, din nou, tremuram la cimitir, zguduit de tristețea a ceea ce îmi imaginam că a fost, îi uitasem, aproape pe prietenii mei de atunci. De la cimitir pînă la restautrantul din centru fiecare a ajuns cum a putut şi, desigur, nu în acelaşi timp. Totuşi, la masă stăteam la fel, exact la fel ca prima oară, iar eu m-am simțit tot aşa de bine. Asta se repetă la fiecare şase luni, numai restaurantele şi anotimpurile diferă. M-am împrietenit cu cei care se întîmplaseră alături de mine, la masă, şi ei s-au legat şi mai mult în urma acestui eveniment. Am fost suprins să aflu că, în timpul celor şase luni, vecinii mei nu se întîlneau. Între timp, unuia dintre noi îi intrase un copil la şcoală, altul divorțase şi se recăsătorise, doi îşi schimbaseră serviciul...

La masă, lîngă mine, stătea mereu un merceolog cam scund, cu o mustață cochetă. Aparent, preocupat de idei mici, el era copleşit de griji pentru că o luase prea devreme cu copiii. Băutor cu prestanță, îmbrăcat de fiecare dată cu alt costum, el întruchipa un lux nefiresc, o tărie şi o bună dispoziție exagerate. Forța îi venea, probabil, din viața de familie, din dragostea copiilor şi a soției. Foarte întreprinzător, era pus pe construit case, crescut nurci, ori pe agricultură, s-ar fi ambalat la datorii mari, peste puterile lui, avînd, parcă, o armă secretă care-i dădea curaj. Cred că petrecea rar şi muncea mult, pentru că prea era vesel, prea spunea multe glume şi rîdea. Am fost surprins, odată, la cimitir cînd privindu-l pe furiş, am avut impresia că plîngea. Ciudat

amestec în omul ăsta! S-ar fi vrut sportiv şi cred că îşi dorise cel mai mult să ajungă în lotul național de ski, sau de automobilism. Se pricepea la toate, de la reparatul unui televizor pînă la ultimele volume de poezii, sau pînă la întrebuințările lăptişorului de matcă. Un aer de ratare plutea, însă, în jurul conversației snoabe şi a veseliei constante. Alături, nevastă-sa cu gesturi şi zîmbete gîndite, părea să privească cu invidie orice. Vocea ei duioasă ne spunea tuturor că este prea mamă ca să se simtă bine pe la mese, că toată nebunia şi nedumerirea, toată speranța unei vîrste s-au mutat în copiii pe care-i creşte. Iar sufletul ei este tare stingher cînd e mai multă lume.

Puțin la stînga, dar întors spre grupul nostru, se găsea un doctor tînăr cu cioc şi ochelari fumurii. Băiat de bani gata, locuia într-un cartier de vază al Bucureştiului, într-o vilă. Conducea de cîțiva ani o maşină luxoasă şi era foarte plin de el. Întrebările şi privirile lui unsuroase m-au enervat pînă mi-am dat seama că tipul e amuzant şi fariseu. De la început, părea că vorbeşte despre orice la cel mai înalt nivel şi avea o seriozitate nefirească pentru vîrsta lui, o aparentă preocupare exagerată pentru medicină, un fel bătrînesc (în sensul bun al cuvîntului) de a gîndi. S-a întîmplat că aveam nişte cunoştințe comune şi, curiozitatea m-a făcut să-i aflu adevărata față: un fanfaron, leneş, petrecăreț, cîteodată meschin, rafinat în plăceri uşoare, teribil de snob, simpatic bine educat şi dezinteresat. Doctorul ăsta elegant a venit de fiecare dată cu altă fată. Prietenele lui erau drăguțe dar teribil de obosite. Îl priveau cu o admirație fără margini, sorbindu-i aproape cuvintele, dar ele tăceau toată seara şi se intimidau dacă li se adresai şi cu o banalitate de genul: “ce răcoroasă primăvară!”. În fața mea stătea un inginer. Simt că nu îl pot descrie separîndu-l de soție. Amîndoi erau înăltuți, slăbuți şi finuți. El fuma mult şi ea se aranja, ori se privea des într-o oglindă mică, aceeaşi, de fiecare dată. El vorbea cu mine, despre maşină, ea cu nevastă-mea despre covoare persane, el despre rate, ea despre copii, el despre fotbal, ea despre cozonaci. Tîrziu am aflat că, de fapt, nu se înțelegeau. Si tot de la ei. Se bîrfeau pe ascuns, tot în acelaşi timp şi cu o răutate, am impresia, egală. Din gesturile lor largi şi forțat de repezi, din ezitările înghesuite, am înțeles că, în ciuda vîrstei şi a aspectului fizic, erau deja bătrîni. Ceva din fragilitatea fizică, ce îi şi unise, transpărea şi în viața lor. Nu pentru că îşi rupeau mîinile, sau picioarele pe la ski, sau se ardeau în prima zi de plajă, dar modul cum trăiau era nefiresc, fără un rost anume, fără un defect pronunțat, fără vlagă, parcă. Asta şi pentru că el era întreprinzător şi ea pretențioasă şi nemulțumită. Lîngă nevasta inginerului stătea un băiat înalt, cu nişte ochi ciudați. Părea mai retras şi era cel mai neglijent îmbrăcat. El divorțase şi m-a surprins faptul că a făcut-o aşa într-o

doară, fără motive serioase. Față de ceilalți, ştia să asculte şi cînd ceva îl impresiona, îi apăreau cîteva riduri între ochi, deasupra nasului, care tremurau. Mişcarea asta sensibilă parcă ieşea direct din suflet... Doctorul, merceologul, inginerul şi nevastă-sa trăiau de multe ori, acolo, purtați de spusele lui. Il invidiam, simt asta şia cum. El trecea aşa de uşor peste nişte principii, sau reguli de politețe, spulbera atît de simplu nişte convenienţe sociale, făcea curte atît de dezinvolt, dar parcă, nu convingător, replica atît de năpraznic muşcăturilor (se întîmplase odată cu doctorul) era atît de delicat cu întîmplările noastre şi prea modest în orice despre el. Dar, peste tot entuziasmul meu, în ceea ce-l priveşte, avea ceva unsuros în modul de a fi, parcă o undă limfatică îi învăluia cuvintele care atîta fascinau.

Ieşind de la aceste comemorări simțeam deasupra un cer adînc. O ceață vagă învăluia totul în plutire. Ceva ciudat; în atîtea dăți nu vorbisem încă despre el, dar eu ajunsesem să-l cunosc din ce în ce mai bine pentru că se risipise cu totul în prietenii lui şi astăzi pot spune că ştiu ce fel de om a fost Horia Niculescu.